

ВИСНОВОК

творчого керівника, Заслуженого артиста України,
професора кафедри спеціального фортепіано № 2

Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського

КОЗЛОВА ВАЛЕРІЯ ОЛЕГОВИЧА

та наукового консультанта, доктора мистецтвознавства, професора,
професора кафедри історії світової музики

Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського

СОЛОМОНОВОЇ ОЛЬГИ БОРИСІВНИ

про творчий мистецький проєкт та його наукове обґрунтування
аспірантки творчої аспірантури кафедри спеціального фортепіано № 2
Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського

ОВЧАРЕНКО-ПЕШКОВОЇ ОЛЕНИ СЕРГІЙВНИ

**«КОНЦЕРТНІСТЬ ТА КАМЕРНІСТЬ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНІ
СКЛАДОВІ ВИКОНАВСЬКОГО СТИЛЮ ПІАНІСТА
(НА МАТЕРІАЛІ МУЗИКИ ХІХ-ХХІ СТОЛІТТЯ)»,**

поданий до захисту на здобуття ступеня доктора мистецтва
за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»

У процесі роботи над творчим мистецьким проєктом «Концертність та камерність як фундаментальні складові виконавського стилю піаніста (на матеріалі музики ХІХ–ХХІ століття)» на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» аспірантка Олена Сергіївна Овчаренко-Пешкова проявила себе як творчо зріла особистість з широкою мистецькою ерудицією та власним виконавським баченням. Аспірантка вміє ставити мету і досягати її послідовними та логічно обґрунтованими діями. Систематично працює над підвищенням свого професійного рівня. У мистецькій діяльності яскраво виявляються глибокий інтелект, емоційність сприйняття і самовладання, свобода і дисципліна. Високий рівень фахової підготовки допомагає О. Овчаренко-Пешковій належно розкрити композиторський задум, вдало вибудувати музичну форму, виявити і підкреслити музичні сенси виконуваних творів.

Вибір тематики творчого мистецького проєкту О. Овчаренко-Пешкової тісно пов'язаний з її виконавськими інтересами та зумовлений принциповою важливістю категорій концертності і камерності у виконавсько-піаністичній діяльності музиканта — представника будь-якої епохи та національної школи. Тож у науковому обґрунтуванні творчого проєкту обрано й відповідний об'єкт дослідження: виконавський стиль як музичний феномен. Завдяки багатому музикантському досвіду, широкій мистецькій ерудиції та належній науковій виучці авторка докладно розглянула історію становлення та розвитку категорій концертності та камерності, акцентуючи увагу на теоретичних та аналітичних аспектах взаємодії між композиторською та виконавською практикою. Власний піаністичний досвід, наполегливість і зацікавленість проблематикою дали аспірантці змогу науково осмислити важливі аспекти виявлення зазначених категорій в аналітичній та виконавській площинах.

Дослідницька складова творчого мистецького проєкту О. Овчаренко-Пешкової відповідає всім вимогам до науково-творчої роботи такого жанру. У процесі професійного становлення аспірантка виявила хист справжнього науковця: значний креативний потенціал, тонке відчуття музичної матерії, гнучкість та організованість мислення, ретельність в опрацюванні джерел, цілеспрямованість та здібність адаптувати виконавський досвід у площину музикознавчого дослідження.

Наукова праця містить анотації українською і англійською мовами, вступ, два розділи та шість підрозділів, висновки і список використаних джерел (95 позицій). Загальний обсяг роботи становить 100 сторінок, з них основного тексту — 81 сторінка.

У Вступі сформульовано об'єкт, предмет, мету й завдання роботи, обґрунтовано актуальність і новизну досліджуваної проблематики. Перший розділ містить три підрозділи, в яких визначаються поняття виконавського стилю, концертності та камерності. У підрозділі 1.1 розглянуто категорію «виконавський стиль», його дефініцію та сутність. У підрозділі 1.2

досліджено категорію «концертність» в аспекті співвідношення понять «концерт – концертність». Підрозділ 1.3 присвячено аналізу феномена камерності, визначено основні тенденції формування і розвитку названого феномену в історичній динаміці. У другому розділі проаналізовано представлені у творчому мистецькому проєкті різностильові фортепіанні твори композиторів XIX-XXI століть в аспекті взаємодії параметрів концертності та камерності. На прикладі аналітичного дослідження синтетичного виконавського стилю Володимира Горовиця підкреслено ключову роль особистості виконавця щодо збалансованого відтворення характеристик камерності та концертності в процесі інтерпретації твору.

У Висновках узагальнено результати дослідження та зосереджено увагу на технічних і художніх прийомах реалізації концертного та камерного виконавського стилів. Підкреслено вагомість визначення змістів виконуваних творів та їх втілення виконавцем-інтерпретатором в актуальному концертному житті.

Наукове обґрунтування творчого проєкту — завершена кваліфікаційна наукова праця, виконана на високому професійному рівні. Авторка дотрималась всіх чинних вимог щодо її оформлення, визначила і обґрунтувала актуальність, окреслила ступінь розробки проблеми, розкрила об'єкт і предмет дослідження, визначила його наукову новизну і практичне значення, виконала усі завдання і досягла мети наукового обґрунтування мистецького проєкту.

Робота має практичну цінність як лекційний матеріал з навчальних курсів історії Західної музики, історії мистецтва, історії фортепіанного мистецтва, аналізу музичних творів, методики викладання музично-виконавських дисциплін, курсу виконавської інтерпретації тощо; у подальших дослідженнях із тематики роботи, а також у практичній діяльності музикантів-виконавців — інтерпретаторів фортепіанних творів. Наукове обґрунтування доповнюється методичною розробкою спеціального курсу за темою мистецького проєкту — «Специфіка виконавського стилю в

аспекті концертності та камерності». Усі запропоновані матеріали можуть бути використані як у концертній практиці, так і в навчальному процесі.

За темою творчого мистецького проєкту Олени Овчаренко-Пєшкової «Концертність та камерність як фундаментальні складові виконавського стилю піаніста (на матеріалі музики XIX–XXI століття)» презентовано три сольні програми (шість концертних апробацій), які демонструють специфіку співвідношення досліджуваних категорій концертності та камерності:

- 03.11.2024 – Концерт пам'яті Ольги Економової. У програмі: М. Равель. «Noctuelles», «Une barque sur l'océan» з фортепіанного циклу «Miroirs». Київський столичний університет ім. Б. Грінченка, актова зала (бульвар І. Шамо 18/2);
- 11.04.2024 – концерт-іспит (НМАУ ім. П. І. Чайковського). Програма виступу: Ф. Шуберт – Соната c-moll D. 958, М. Равель – Фортепіанний цикл «Miroirs»;
- 02.05.2024 – концерт аспірантки творчої аспірантури 1-го року навчання. У програмі виконано: Соната c-moll D. 958 Ф. Шуберта, Фортепіанний цикл «Miroirs» М. Равеля, Б. Фільц «Три п'єси на теми лемківських народних пісень». Криворізький державний педагогічний університет, зала музично-хореографічного відділення;
- 11.11.2024 – Концерт «За куртиною часу». У програмі: Л. Ревуцький «Пісня» ор. 17, Київський столичний університет ім. Б. Грінченка, актова зала (бульвар І. Шамо 18/2);
- 09.03.2025 – концерт-іспит (НМАУ ім. П. І. Чайковського). Програма виступу: Л. ван Бетховен – Соната № 32, ор. 111, c-moll, Ф. Ліст – Сонети Петрарки № 47, № 104, № 123, Ф. Шопен – Чотири мазурки ор. 30, Полонез f-moll ор. 44;
- 29.08.2025 – концерт-іспит (НМАУ ім. П. І. Чайковського). Програма виступу: Р. Шуман «Крейслеріана» ор. 16, К. Дебюсі «Образи» (зошит 1, 2).

Протягом навчання у творчій аспірантурі О. Овчаренко-Пєшкова опублікувала за темою дослідження дві статті в наукових виданнях, затверджених ДАК МОН України як фахові в галузі «Мистецтвознавство»:

1. Овчаренко-Пєшкова О. С. Піанізм В. Горовиця: співвідношення концертності та камерності виконавського стилю. *Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського*. Вип. 139. С. 211–221.

2. Овчаренко-Пєшкова О. С. Камерна специфіка фортепіанного циклу Б. Фільц «Три п'єси на теми лемківських народних пісень»: жанрово-інтонаційні та виконавські особливості. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. Вип. 49. Рівне, 2024. С. 55–62.

Апробація результатів наукової складової творчого мистецького проєкту відбулася на шести наукових конференціях у таких доповідях:

1. Овчаренко-Пєшкова О. С. Феномен Володимира Горовиця: співвідношення концертності й камерності виконавського стилю: доповідь. / *Ювілейні та пам'ятні дати 2023 року* / програма Тринадцятої міжнародної наукової конференції / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського (20-21.11.2023 р.). Київ, 2023.

2. Овчаренко-Пєшкова О. С. Камерна виконавська концепція «Miroirs» Моріса Равеля: на перетині історико-ментальних та індивідуальних стильових координат: доповідь. / *Молоді музикознавці* / програма XXIII Міжнародної науково-практичної конференції / Київська муніципальна академія музики ім. Р. М. Глієра (29-31 березня 2024 р.). Київ, 2024.

3. Овчаренко-Пєшкова О. С. Концертність і камерність як головні показники піаністично-виконавського стилю: атрибуція понять: доповідь. / *Трансформація музичної культури і освіти: пам'яті витоків і звершень першого музичного вишу України* / програма Міжнародної науково-творчої конференції (11-13.05.2024 р.). Одеса, 2024.

4. Овчаренко-Пєшкова О. С. Камерна виконавська специфіка фортепіанного циклу Б. Фільц «Три п'єси на теми лемківських народних

пісень»: жанрово-інтонаційні та виконавські особливості: доповідь. / *Євроінтеграційні процеси в сучасній Україні в час війни: освітній і культурно-мистецький вимір* / програма Міжнародної XX науково-практична конференції (21.11.2024 р.). Рівне, 2024.

5. Овчаренко-Пешкова О. С. Концертність і камерність як фактори композиторського та виконавського стилетворення: доповідь. / *Процес музичного стилетворення: композитор та виконавець* / програма Всеукраїнської науково-практичної конференції / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського (25-26.04.2025 р.). Київ, 2025.

6. Овчаренко-Пешкова О. С. Камерна специфіка «Багателей» Валентина Сильвестрова: аспект виконавської інтерпретації. / *Музична творчість і наука сьогодні: нові вектори, стратегії змін* / програма Всеукраїнської науково-практичної конференції / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського (2-3.05.2025 р.). Київ, 2025.

Отже, аспірантка творчої аспірантури О. Овчаренко-Пешкова в повному обсязі виконала індивідуальний навчальний план щодо творчої, наукової та освітньої складових освітньо-творчої програми за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво». Враховуючи актуальність, наукову новизну, практичну значущість і перспективність теми, вважаємо, що науково-дослідницька і творча складові мистецького проєкту «Концертність та камерність як фундаментальні складові виконавського стилю піаніста (на матеріалі музики XIX–XXI століття)» Олени Сергіївни Овчаренко-Пешкової виконані на високому професійному рівні. Творчий мистецький проєкт Олени Сергіївни Овчаренко-Пешкової відповідає вимогам МОН України та може бути рекомендованим до захисту в спеціалізованій разовій раді на присудження ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво».

Творчий керівник

Заслужений артист України, професор
кафедри спеціального фортепіано № 2
Національної музичної академії України
імені П.І. Чайковського

Валерій Козлов

Науковий консультант

доктор мистецтвознавства, професор,
професор кафедри історії світової музики
Національної музичної академії України
імені П. І. Чайковського

Ольга Соломонова